

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	ΣΚΟΠΟΣ	ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΜΕΓΕΘΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΜΕΘ					
Coyne et al (2006)	Διερεύνηση για τη μετάδοση του MRSA	Ηνωμένο Βασίλειο ΜΕΘ	174 ασθενείς	Αναδρομική μελέτη	16% των ασθενών βρέθηκε να έχει MRSA ενώ το 7% απέκτησε κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του
Das Neves et al (2006)	Έρευνα για το πλύσιμο των χεριών των εργαζομένων	Βραζιλία ΜΕΘ Νεογνών	1358 ευκαιρίες για πλύσιμο των χεριών	Μελέτη παρατήρησης	Τα επίπεδα τήρησης της υγιεινής των χεριών πριν και μετά των διαδικασιών ήταν 61,6% και 62,2αντίστοιχα
Lampel et al (2007)	Προσδιορισμός του επιπολασμού της δερματίτιδας των χεριών στους νοσηλευτές	Νοσοκομείο των Η.Π.Α., κλινικοί νοσηλευτές και νοσηλευτές ΜΕΘ	Δεν αναφέρεται	Μελέτη παρατήρησης	Δερματίτιδα είχε πάνω από το 50% των νοσηλευτών, ήταν κυρίως νοσηλευτές ΜΕΘ και νοσηλευτές με ιστορικό ατοπικής δερματίτιδας
Dedrick et al (2007)	Διερεύνηση των πρακτικών υγιεινής των χεριών μετά από σύντομες επαφές με τους ασθενείς	Νοσηλευτές, Γιατροί και λοιπό προσωπικό σε ΜΕΘ στην Ατλάντα	767 παρατηρήσεις	Μελέτη παρατήρησης	Η συμμόρφωση συσχετίστηκε με τη διάρκεια της συνάντησης ασθενών και προσωπικού.
Chen et al (2007)	Διερεύνηση για την αποτελεσματικότητα του πλυσίματος των χεριών μέσα από προγράμματα διδασκαλίας για τις οικογένειες των παιδιών	Παιδιατρικές ΜΕΘ στην Ταιβάν	123 οικογένειες	Πειραματική μελέτη	Οι οικογένειες στην πειραματική ομάδα είχαν μεγαλύτερη συμμόρφωση στις οδηγίες για την υγιεινή των χεριών

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Picheansathian et al (2008)	Εντοπισμός της επίδρασης του προγράμματος προώθησης των πρακτικών υγιεινής των χεριών και επίδρασή του στα ποσοστά μόλυνσης	ΜΕΘ Νεογνών του Πανεπιστημιακού νοσοκομείου στη Ταϊλανδή	26 νοσηλευτές	Μελέτη παρατήρησης	Η συμμόρφωση βελτιώθηκε από 6,3% έως 81,25% σε 7 μήνες μετά το πρόγραμμα . Η παρότρυνση και η προσέγγιση πολλών παραγόντων βελτιώνουν τις πρακτικές υγιεινής
Rose et al (2008)	Διερεύνηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων που πραγματοποιούνται από τους ΝΕΛ, στη διάρκεια του εποικισμού του Acinetobacter	ΝΕΛ στη ΜΕΘ του Τορόντο	Δεν αναφέρεται	Μελέτη παρατήρησης	Οι παρεμβάσεις των ΝΕΛ ήταν τόσο αποτελεσματικές ώστε να μειώσουν το ποσοστό αποικισμού του Acinetobacter και το ποσοστό συμμόρφωσης αυξήθηκε από 33% σε 49%
Chuengchitraks et al (2010)	Διερεύνηση των επιπτώσεων της νέας κατευθυντήριας οδηγίας για την πρόληψη των λοιμώξεων του αίματος που σχετίζονται με τον καθετήρα	Ασθενείς σε ΜΕΘ Παιδιατρικού του νοσοκομείου του Phramongkutklao	61 ασθενείς	Μελέτη κοορτής	Το ποσοστό πρόληψης αιματολογικής νόσου μειώθηκε από 2,6 ανά 1000 ημέρες καθετήρα σε 2,4 ανά 1.000 ημέρες καθετήρα μετά την εφαρμογή της νέας κατευθυντήριας γραμμής
Helder et al (2010)	Διερεύνηση της επίδρασης ενός προγράμματος εκπαίδευσης σχετικά με τη συμμόρφωση της υγιεινής των χεριών και των νοσοκομειακών συχνοτήτων εμφάνισης λοιμώξεων	ΜΕΘ Νεογνών στην Ολλανδία	1201 παρατηρήσεις συμμόρφωσης της υγιεινής πριν από την επαφή με τους ασθενείς	Συγκριτική μελέτη	Μείωση των νοσοκομειακών λοιμώξεων αιματογενούς αιτιολογίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Mathai et al (2011)	Διερεύνηση της βελτίωσης της συμμόρφωσης της υγιεινής των χεριών	ΜΕΘ στο Christian Medical College στην Ινδία	82 περίοδοι παρατήρησης με 1.001 ευκαιρίες για συμμόρφωση της υγιεινής των χεριών	Μελέτη παρατήρησης	Η συνολική συμμόρφωση βελτιώθηκε μετά τη παρέμβαση σε 57,36%. Όλες οι ομάδες εργαζομένων υγειονομικής περίθαλψης παρουσίασαν σημαντική βελτίωση, η πιο κοινή αιτία μη συμμόρφωσης ήταν η έλλειψη χρόνου
Cheng et al (2011)	Διερεύνηση της παρακολούθησης της συμμόρφωσης της υγιεινής των χεριών για τον έλεγχο των λοιμώξεων, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΠΟΥ	ΜΕΘ Νευροχειρουργικές στο Queen Mary Νοσοκομείο στο Χονγκ Κονγκ	13.694 ευκαιρίες. 17 νοσηλευτές, 3 φυσικοθεραπευτές και 1 βοηθό υγειονομικής περίθαλψης	Μελέτη παρατήρησης	Πλήρη συμμόρφωση του προσωπικού της μονάδας σε ποσοστό 35,1 %

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Al- Sayaghi (2011)	Περιγραφή των πρακτικών ελέγχου των λοιμώξεων των CVCs	25 ΜΕΘ 14 Νοσοκομείων της Υεμένης	Δεν αναφέρεται	Περιγραφική μελέτη	Έλλειψη της συνεπούς τήρησης των κατευθυντήριων γραμμών
-----------------------	--	---	----------------	--------------------	--

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ					
Bartoloni et al (2005-2008)	Εκστρατεία για βελτίωση της υγιεινής των χεριών και ευαισθητοποίηση των εργαζομένων του τομέα της υγείας	Νοσηλευτές 2 νοσοκομείων στη Φλωρεντία της Ιταλίας	665 παρατηρήσεις γιατρών-ασθενών, 1147 νοσηλευτών-ασθενών	Προοπτική μελέτη παρατήρησης	Το 16% των γιατρών έπλενε τα χέρια του με σαπούνι και νερό, το 12% έκανε αντισηψία με αλκοόλη. Το ποσοστό των νοσηλευτών ήταν 27% με σαπούνι και νερό και το 7% με αλκοόλη
Saidani et al (2006)	Περιγραφή της σημαντικότητας της υγιεινής των χεριών και τα προβλήματα που ίσως προκαλέσει η κακή απόδοση αυτής ή η μη τήρησή της	Νοσηλευτικό προσωπικό στο νοσοκομείο Charles Nicolle στην Τύνιδα	434 γιατροί και νοσηλευτές	Περιγραφική μελέτη	Το πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και νερό πραγματοποιείται μετά την επαφή 82%, με αλκοολούχα διαλύματα κατά 17,1%. Δεν εκτελέστηκε η υγιεινή των χεριών λόγω της μη διαθεσιμότητας των αναγκαίων μέσων κατά 84,8% και λόγω της μη ενημέρωσης 61,3%
Jenner et al (2006)	Διερεύνηση της συχνότητας της υγιεινής των χεριών	Επαγγελματίες υγείας στο Ηνωμένο Βασίλειο	71 επαγγελματίες υγείας, 132 ώρες, 1.284 ευκαιρίες	Μελέτη παρατήρησης	Χαμηλά ποσοστά της τήρησης των κατευθυντηρίων γραμμών
Smith et al (2006)	Διερεύνηση των παραγόντων κινδύνου για ανάπτυξη δερματίτιδας μεταξύ των κλινικών νοσηλευτών	Νοσηλευτές σε νοσοκομείο της Ιαπωνίας	1.162 κλινικοί νοσηλευτές, ελήφθησαν 860 απαντήσεις	Περιγραφική μελέτη	Οι νοσηλευτές στην Ιαπωνία έχουν υποστεί μια σημαντική επαγγελματική επιβάρυνση από δερματίτιδα

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Bahal et al (2007)	Έρευνα για την τήρηση των κανόνων υγιεινής των χεριών του προσωπικού πριν και μετά την επαφή με τους ασθενείς	2 ΜΕΘ και χειρουργικοί θάλαμοι του Birmingham και του Σύδνεϋ	Δεν αναφέρονται	Μελέτη παρατήρησης	Η συμμόρφωση πριν και μετά την επαφή σχετίζεται με τη χρήση γαντιών τα οποία χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο για την αυτοπροστασία του προσωπικού και όχι για προστασία των ασθενών
Larson et al (2007)	Αξιολόγηση του βαθμού παρακολούθησης της αντίστασης σε προγράμματα ελέγχου των λοιμώξεων	Προσωπικό ΜΕΘ σε 33 νοσοκομεία στις ΗΠΑ	Δεν αναφέρονται	Μελέτη παρατήρησης	Καμία στατιστικά σημαντική συσχέτιση ανάμεσα στην πρακτική του προσωπικού και στην παρατηρούμενη συμπεριφορά της υγιεινής των χεριών ή της αντιβιοτικής πολιτικής
Sax et al (2007)	Διερεύνηση των παραγόντων τήρησης της υγιεινής των χεριών μεταξύ των εργαζομένων	Πανεπιστημιακό νοσοκομείο Ελβετίας	2.961 άτομα ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού	Περιγραφική μελέτη με χρήση ερωτηματολογίου	Πίστευαν ότι η πίεση από τους ασθενείς και από τους ανωτέρους οδηγούν σε συμμόρφωση η οποία είναι εύκολο να πραγματοποιηθεί
Larson et al (2007)	Διερεύνηση για τη διάδοση της κατευθυντήριας οδηγίας του CDC για την υγιεινή των χεριών και του αντίκτυπου της συμμόρφωση στα ποσοστά λοίμωξης	40 νοσοκομεία των ΗΠΑ	1359 νοσηλευτές	Μελέτη παρατήρησης	Η ευρεία διάδοση των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών δεν ήταν αρκετή για να αλλάξει τις πρακτικές

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Bilski et al (2007)	Ανάλυση των συνηθειών υγιεινής των χεριών μεταξύ των νοσηλευτών	Πολωνία	150 νοσηλευτές	Μελέτη παρατήρησης	Οι κανόνες υγιεινής που αφορούν το πλύσιμο των χεριών και την απολύμανση ακολουθήθηκαν από τα μέλη της ομάδας μελέτης με εξαίρεση τις διαδικασίες που ισχύουν κατά τη βοήθεια των ασθενών
Bartoloni et al (2009)	Διερεύνηση των επιπέδων συμμόρφωσης του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού για την υγιεινή των χεριών	5 ΜΕΘ στη Φλωρεντία, Ιταλίας	Δεν αναφέρεται	Μελέτη παρατήρησης	Η υγιεινή των χεριών αυξήθηκε από 31,5% σε 47,4% μετά από εκπαίδευση του προσωπικού, στους νοσηλευτές από 33,7% σε 47,9% ενώ στους γιατρούς από 27,5% σε 46,6%
MacLaws et al (2009)	Περιγραφή της συμμόρφωσης υγιεινής των χεριών μετά από μια εθνική εκστρατεία	208 δημόσια νοσοκομεία στη Νέα Νότια Ουαλία	Δεν αναφέρεται	Μελέτη παρατήρησης	Συνολική βελτίωση των ποσοστών της υγιεινής των χεριών με την εισαγωγή του αλκοολούχου διαλύματος καθαρισμού
Brysiewicz et al (2010)	Διερεύνηση της συμμόρφωσης του νοσηλευτικού προσωπικού σχετικά με τον MRSA	Νοσηλευτικό προσωπικό της Ν.Αφρικής	142 παρατηρήσεις	Αναδρομική μελέτη, χρήση ερωτηματολογίων	88% είχε γνώση σχετικά με το θέμα. Το προσωπικό ήταν ικανοποιημένο με τα πρότυπα ελέγχου λοιμώξεων κατά 85% και κατά 64% τηρούνταν τα μέτρα υγιεινής των χεριών μεταξύ επαφής νοσηλευτών και ασθενών

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Scheithauer et al (2010)	Διερεύνηση της συμμόρφωσης της υγιεινής των χεριών σε ασθενείς που έχουν μολυνθεί με MRSA ή ESBL σε χειρουργικές μονάδες	Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Aachen	Δεν αναφέρεται	Προοπτική μελέτη παρατήρησης	Τα ποσοστά συμμόρφωσης ήταν 47% και 43% για τον σταφυλόκοκκο, 54% και 51% για την ESBL. Τα ποσοστά συμμόρφωσης πριν από την επαφή με τους ασθενείς ήταν σημαντικά χαμηλότερα (17-47%) απ' ό τι μετά την επαφή με τους ασθενείς, με τα σωματικά υγρά αυτών ή και το περιβάλλον τους (31-78%). Παρατηρήθηκε επίσης ότι έγινε χρήση γαντιών αντί για απολύμανση πριν από την επαφή με τους ασθενείς σε ποσοστό έως 100%
Davis (2010)	Έρευνα για τη λοίμωξη που προκύπτει χωρίς την ύπαρξη χειρουργικής τομής και για τον τρόπο που μπορεί να βελτιωθεί η υγιεινή των χεριών, με σκοπό την εξάλειψη του MRSA	Southmead Νοσοκομείο Ηνωμένο Βασίλειο	Παρακολούθηση όλων των προσώπων που εισερχόταν στο θάλαμο	Μελέτη παρατήρησης	Η μελέτη έδειξε πως μια απλή παρέμβαση βελτιώνει σημαντικά τη συμμόρφωση της υγιεινής των χεριών με την αντίστοιχη εξάλειψη του MRSA
Korniewicz et al (2010)	Διερεύνηση των παραγόντων που συνδέονται με τη συμμόρφωση της υγιεινής των χεριών των νοσηλευτών	Ογκολογικό νοσοκομείο του Μαϊάμι	67 επαγγελματίες υγείας	Μελέτη παρατήρησης	Η συμμόρφωση της υγιεινής ήταν 41,7% πριν από τη ν πραγματοποίηση της διαδικασίας και 72,1% μετά τη διαδικασία. Η συνολική συμμόρφωση ήταν μόνο 34,3%

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Knoll et al (2010)	Συσχέτιση του φόρτου εργασίας με την τήρηση της υγιεινής των χεριών	Γερμανικό νοσοκομείο 450 κλινών	4 χειρουργικές πτέρυγες, 4 εσωτερικά τμήματα της ιατρικής, καθώς και 2 ΜΕΘ	Μελέτη παρατήρησης	Ο φόρτος εργασίας έχει αντίκτυπο στη συμμόρφωση του προσωπικού
Dierssen et al (2010)	Διερεύνηση των παραγόντων που σχετίζονταν με την απόδοση της υγιεινής των χεριών	15 νοσοκομειακές μονάδες στην Ισπανία	1241 ευκαιρίες για υγιεινή των χεριών	Μελέτη παρατήρησης	12% του προσωπικού ακολούθησε κατάλληλη τεχνική για την υγιεινή των χεριών
Chau et al (2011)	Παρατήρηση της ορθής υγιεινής των χεριών και της χρήσης γαντιών	Νοσοκομείο του Χονγκ Κονγκ	Τα επεισόδια για την υγιεινή των χεριών ήταν 1037 και για τη χρήση γαντιών 304	Μελέτη παρατήρησης	Σημαντικές διαφορές στις βαθμολογίες των επιδόσεων σε σχέση με τη χρήση διαλύματος καθαρισμού των χεριών και τη χρήση γαντιών βρέθηκαν στους δυο τύπους νοσοκομείων,

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ					
Thigpen et al (2006)	Διερεύνηση των παραγόντων θανάτου από στρεπτόκοκκο Α (GAS) σε οίκο ευγηρίας	Κέντρα Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων στις ΗΠΑ	146 ασθενείς	Έρευνα κοορτών	Το 35% των ασθενών ανέπτυξε μια αναπνευστική ασθένεια αγνώστου αιτιολογίας ενώ το 41% των ατόμων έχασε τη ζωή του
Huang et al (2008)	Αξιολόγηση ενός προγράμματος κατάρτισης σχετικά με τη γνώση και την τήρηση της υγιεινής των χεριών στους βοηθούς νοσηλευτών σε οίκους ευγηρίας	3 εγκαταστάσεις μακροχρόνιας φροντίδας στην Ταιβάν	40 βοηθοί νοσηλευτών, 1 ώρα υπηρεσίας και 30 λεπτά πρακτικής εκπαίδευσης	Περιγραφική μελέτη	Περισσότερες γνώσεις, καλύτερη συμμόρφωση, μείωση του ποσοστού λοίμωξης
Sie et al (2008)	Περιγραφή του ελέγχου των λοιμώξεων και της υγιεινής των χεριών σε γηροκομεία	Γηροκομεία στο Όσλο	324 εργαζόμενοι	Περιγραφική μελέτη με χρήση ερωτηματολογίου	Ύπαρξη προγράμματος ελέγχου λοιμώξεων και καταρτούν το προσωπικό για το θέμα της υγιεινής των χεριών
Mody et al (2010)	Διερεύνηση γνώσεων των εργαζομένων για τη φροντίδα του καθετήρα ουροδόχου κύστης	Οίκοι ευγηρίας στο Νοτιοανατολικό Μίτσιγκαν	356 εργαζόμενοι	Περιγραφική μελέτη με χρήση ερωτηματολογίου	Γνώριζαν τα μέτρα, λιγότερο ενήμεροι για τις συστάσεις της αποσύνδεσης του καθετήρα από τον ουροσυλλέκτη, αγνοούσαν τις συστάσεις για τη χρήση αλκοολούχου διαλύματος καθαρισμού χεριών
Mamhidir et al (2011)	Διερεύνηση των γνώσεων στη πρωτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη, για τα πολυανθεκτικά βακτήρια και τα προληπτικά μέτρα υγιεινής	5 μονάδες αστικού τύπου και αγροτικά κέντρα πρωτοβάθμιας περίθαλψης στη Σουηδία	10 γιατροί, 38 νοσηλευτές συνοικίας και 10 βοηθούς νοσηλευτών	Περιγραφική και συγκριτική έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίου	Υψηλή συνειδητοποίηση της σωστής υγιεινής των χεριών και χρήση προστατευτικού εξοπλισμού στη νοσηλευτική περίθαλψη

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Levchenko et al (2011)	Χρήση αυτοματοποιημένου συστήματος παρακολούθησης για ανίχνευση ευκαιριών για υγιεινή των χεριών	Νοσηλευτική μονάδα σε συγκροτήματα συνεχόμενης νοσοκομειακής περίθαλψης στο Τορόντο	Σε 145 ώρες ανιχνεύτηκαν 1438 εκδηλώσεις ευκαιριών	Μελέτη παρατήρησης	Απαιτούνται επιπρόσθετες κλινικές δοκιμές για την μέτρηση του βαθμού βελτίωσης της υγιεινής των χεριών
Karabay et al (2011)	Μελέτη για τη ρινική μεταφορά της μεθικιλίνης και του σταφυλόκοκκου σε οίκους ευγηρίας	Οίκοι Ευγηρίας στην Τουρκία	79 εθελοντές, 24 γυναίκες και 55 άνδρες	Ελήφθησαν ρινικά δείγματα από τους ρώθωνες του προσωπικού	Μείωση του ποσοστού του staphylococcus aureus από 43% στο 21% και της μεταφοράς του MRSA από 5% σε 1%

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ					
Caniza et al (2007)	Μελέτη για την αποτελεσματική εκπαίδευση για την υγιεινή των χεριών με τη χρήση διαγραμμάτων	Παιδιατρικό νοσοκομείο στο Ελ Σαλβαδόρ	67 νοσηλευτές	Συγκριτική μελέτη	Τα διαγράμματα προσφέρουν ένα οικονομικό, εύκολο προς χρήση και αποτελεί αποτελεσματική εναλλακτική λύση σε σχέση με τις βιντεοκασέτες για την εκπαίδευση
Duggan et al (2008)	Συσχέτιση μεταξύ του επιπέδου εκπαίδευσης και της συμμόρφωσης για το πλύσιμο των χεριών	Νοσοκομείο διδασκαλίας στο Τολέδο	2.373 παρατηρήσεις	Άμεση παρατήρηση	Στατιστικά σημαντική βελτίωση ως προς την υγιεινή των χεριών μετά από την επίσκεψη των JCAHO ενώ οι γιατροί δεν παρουσίασαν καμία βελτίωση
Alemagno et al (2010)	Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας ενός διαδικτυακού προγράμματος εκπαίδευσης	2 Νοσοκομεία στις Η.Π.Α.	256 εργαζόμενοι ολοκλήρωσαν 3 συνόδους προγράμματος	Μελέτη παρατήρησης	97% των συμμετεχόντων εργαζόμενοι υγείας ανέφεραν ότι το πρόγραμμα ήταν αποτελεσματικό για τη βελτίωση των κλινικών συμπεριφορών συμμόρφωσης
Eveillard et al (2011)	Εκτίμηση της επίδρασης ενός προγράμματος κατάρτισης σχετικά με τη συμμόρφωση της υγιεινής των χεριών και της χρήσης των γαντιών	Γηροκομεία, Μονάδες Οξείας Γηριατρικής Φροντίδας και Μονάδες Αποκατάστασης στη Γαλλία	969 επαφές που αντιστοιχούν σε 1.470 ευκαιρίες για την υγιεινή των χεριών	Μελέτη παρατήρησης	Η υγιεινή των χεριών όσο και οι πρακτικές της χρήσης γαντιών βελτιώθηκαν